

En Jordi Palou Loverdos i l'irma Rognoni Viader són una jove parella de Barcelona que ha fet de la mediació la seva especialitat en el món del dret. Porten deu anys d'exercici professional; en fa tres que van obrir el seu despatx d'advocats, i en fa un que van fundar el Centre de Mediació i Resolució Alternativa de Conflictes Aequitas.

Convençuts que el futur passa per l'entesa entre les persones, es mostren il·lusionats amb les portes que els obre aquesta nova branca professional: "Nosaltres creiem tant en la justícia convencional, aplicada per un jutge i basada exclusivament en criteris jurídics, com en un sistema que d'alguna manera fa també justícia, però entesa d'una forma diferent", explica l'irma, i continua: "La nostra principal motivació ha estat sempre la persona, i en la mediació hem trobat un camp on ens podem expandir molt bé, perquè la persona és el seu centre, és ella qui ha d'expressar la idea que té per fer que l'altra part l'entengui. Són elles les que han de trobar solucions alternatives per resoldre el problema; és important com se senten, com se sentirien millor i com podrien refer determinades situacions." En Jordi atgeix el seu punt de vista sobre això que ella ens està explicant: "Una de les coses que trobo més destacades de la dinàmica de la justícia és que es viu com la superació d'una situació anterior. És a dir, anteriorment un conflicte comportava una autèntica guerra real entre les parts i la gent que tenia un problema amb un altre o bé es matava, o es destruïa el terreny o la casa. Gràcies a la justícia, a la llei, es permet que això no succeeixi, però es substitueix per una guerra simbòlica, que consisteix a trobar totes les proves possibles per guanyar el cas i destruir el contrari." En canvi, la mediació parteix d'una base diferent: "Es tracta d'un procés de creativitat, de responsabilitat, de l'oportunitat que creen les mateixes persones per intentar trobar una solució als problemes que les enfronten. El que és inevitable, i d'això no en tinc cap dubte, és el conflicte. Per tant, del que es tracta és de decidir quina és la via que s'escull per solucionar-lo, si es posen totes les cartes al damunt de la taula i s'intenta arribar a un acord, o si s'opta pel camí d'aquella destrucció simbòlica." Asseure's a parlar i a discutir el problema pot portar a una resolució efectiva per a tots: "Hem observat com les persones necessiten tenir un espai on seure un moment per poder parlar, dir-se el que pensen i quines són les causes i els efectes que ha tingut determinada qüestió", puntualitza la nostra convidada.

Parlar d'una forma alternativa de treballar i de plantejar-se la solució a determinades situacions no significa allunyar-se del sistema, tot i que en Jordi comenta: "Penso que la justícia és la institució democràtica menys democràtica que hi ha en el sentit que duu sempre i en última instància a delegar la decisió a un tercer, i això porta un missatge implícit que ens parla de la nostra incapacitat i de la de la persona que tenim al davant. Ara bé, la mediació parteix precisament del principi bàsic que tota persona adulta té capacitat suficient per arribar a decidir què és el que més interessa a les parts." La seva companya encara va més enllà, i assegura: "Crec que tothom necessita un espai, i que la societat està arribant a un extrem en què el dret públic està absorbint les esferes del privat. Això arriba a tal punt que genera dues sensacions: la de poder per part del poder, i la de por per part del ciutadà.

La idea que l'home tenia control sobre la seva pròpia vida i la confiança que dipositava en ell mateix i en els altres, s'està perdent. Estem arribant a un moment en què tot s'està normativitzant i administrativitzant, cosa que ens deixa poc espai per respirar."

La manipulació sembla estar lluny del concepte de mediador sempre que es treballi amb professionalitat: "Hi ha una neutralitat que impedeix que existeixi aquest perill. Lògicament ens trobem davant d'un tema delicat, perquè en un jutjat es discuteixen les coses que estableix la llei, i es passa per damunt de la problemàtica de fons. Per contra, davant del mediador sovint apareix aquesta profunditat i per tant com a coneixedor de la seva tasca ha de saber actuar en tot moment amb rectitud i honestat." El jutge, de totes maneres, intervindrà en els casos en què sigui necessari: "Sempre depèn de l'assumpte de què es tracta. En casos familiars on hi ha menors implicats, és evident que la signatura d'un jutge és imprescindible. En altres casos, en canvi, el problema s'acaba resolent amb un contracte de mutu acord signat per les dues parts, perquè són elles mateixes les que han arribat a una solució. És en casos com aquests que podem parlar d'un autèntic consens materialitzat." I segueix: "Es tracta realment d'una petita llei que s'adapta a la situació personal i concreta de les dues parts, i en això sí que aquest sistema es diferencia dels que s'havien fet servir anteriorment. Ens trobem en una època en què els canvis socials són continus i això provoca que hi hagi poques possibilitats d'assimilar-los, i la mediació ajuda precisament a redefinir aquestes noves relacions socials. És una forma més àgil i més útil, en el sentit que no oblidem la llei, però que adaptem la nostra capacitat normativa per regular els casos concrets." "I això és la llibertat", conclou l'irma amb decisió.

La cultura de la mediació pot arribar a ser fonamental en la societat i en molts altres terrenys que no siguin el pròpiament jurídic: "Penso que la idea central és que la persona pugui arribar a autogestionar-se els conflictes, que aprengui dels errors i busqui solucions en el diàleg. Per a nosaltres, a cada minut es pot actuar amb un sentit de mediació en la vida quotidiana; és per això que pensem que molts altres professionals ben preparats poden introduir-se en aquest camp."

Encara sense fills, aquesta parella de barcelonins ens explica quines són les seves arrels: "El meu pare també es diu Jordi i malgrat que és llicenciat en dret s'ha dedicat al món de l'empresa i no ha exercit mai com a advocat. La meva mare ha treballat en el món de la publicitat."

L'irma continua: "La meva mare és professora i el meu pare es dedica al món de l'empresa, o sigui que per cap banda tinc antecedents en l'àmbit del dret." Ella, a més, atgeix la seva admiració per la seva tia Glòria, dedicada al món de l'espectacle i una de les fundadores dels Joglars: "Per a mi sempre ha estat un model." De la universitat ens recorden el nom d'alguns dels seus professors: en Jordi no dubta a esmentar Carles Maluquer i Eduard Vinyamata, mentre la seva companya ens parla d'Esteve Oroval i Jordi Solé Tura.

Il·lusió i professionalitat són imprescindibles per fer-se un lloc en el món de l'advocacia i en Jordi Palou i l'irma Rognoni les han sabut demostrar amb la seva entrada en el camp encara per explorar de la mediació. Estem segurs que els espera un futur prometedor.

“En la mediació hem trobat un camp on ens podem expandir molt bé, perquè la persona és el seu centre, és ella qui ha d’expressar la idea que té per fer que l’altra part l’entengui”

Jordi Palou i Irma Rognoni - Barcelona (Barcelonès)